

Открытый урок по лезгинской литературе в10 классе

По лезгинской литературе

«Путешествие в мир Сулеймана Стальского»

подготовила и провела: учительница

лезгинского языка и литературы

Исаева А.А.

29 февраля 2016 г.

Тарсунин план:

1. Муаллимдин сифте гаф.

2. КIвалин кIвалах ахтармишун. (тестрихъ галаз кIвалах).

3. ЦIий тарс чирун.

А)шаиррин шикилрин презентация

Б)шаирдин сес-аудио запись.

В)шаирдиз кхъенвай чарар.

Г) СтIал Сулейманан музейдиз мугъман хъун.(презентация)

5. Ктабдихъ галаз кIвалах тухун.

А)шиир эсерлудаказ кIелун ва манна ачухарун.

6. ЧIалан винел кIвалах тухун.

7)Шаирдин аффоризмаяр ва мисалар.(презентация)

8)Шиирдин кылин фикир ачухарун, аялри суалриз жавабар гун.

9) Тетрадра кIвалах тухун.

10)Къачур чирвилер мягъкемарун, кIвализ кIвалах гун.

Тарсунин кыл: СтIал Сулейман.

Тарсунин мурад: шаирдин умуърдикайни яратмишунрикай баянар гунн, шиир гъис кваз кIелун ва аннамишиз чирун., аялрин чIал генани гегъеншарун.

Тарсунин тадаракар: учебник – хрестоматия, шаирдин шикилар, шиирар кхъенвай лентераудио запись, презентация .

Тарс кбиле финн.

1.

Муаллимдин сифте гаф.

Квез саламуалейкум. Къе дидед ч1алалди тухузвай тарс квез за тухуда. я.

Зи лезги ч1ал, вун зи руьгьдин девлет я

Къуват гузвай дат1ана зи къастариз.

Вун игитрин, вун лекъерин миллет я

Къуват гузвай дат1ана зи къастариз.

Зи куьчеда Шарвилидин гел ама

Ам лишан я ,зи халкъди рейд тагунин.

Къванцин гадад вилер кайи къел ама,

Шаид я чун масса къачуз тахъунин.

2)К1валин к1валах ахтармишун.

Ст1ал Саядан «Кавхадиз» шиир хуралай суйгьбетзава. Тестрихъ галаз к1валах тухузва. Муаллимди къимет гузва.

2.

Ц1ийи тарс чирун.

Чи лезги литературадихъ виш йисарин тарих ава. Гъар СА тарихдихъ вичин алимар, художникар, регъберар, шаирар жеда.

Чи лезги поэзиядизни вичин экв гузвай гъетер ава. Гъелбетда ибур чи ллезги шаирар я.

Презентация.

А)Къе чун чаз виридаз к1ни , вирида дамахзавай Ст1ал Сулейманакай рахада.(шикил)

Б) шаирдикай шиир к1елзава.

Сулейманан т1вар ава,

Шегъерани хуърера.

Сулейманан ч1алар ава

Гъар СА касдин к1валера.

Сулейманан гъунар ава

Ам истеклу рик1ера.

Океанрал сирнавзава

Сулейманан гимиди.

Сулейман я , чи аямдиз

Виридалай к1аниди.

Къад ассирдин Гомер я ам

Акбул, камал хци тир.

Сулейман я Дагъустандай

Дагъустандин шаир чи.

Лезги чилин, лезги шаир

Виридалай ч1ехи тир.

В) муаллимди адан уьмуьрдикай ихтилат ийизва.

Г) Максим Горькийдихъ галаз Ст1ал Сулейманан шикил. **Презентация.**

Ст1ал Сулеймана Москвада писательрин 1 – Съездал к1елай шиирар. **Презентация.**

Шаирдиз аялри кхьенвай чарар **.Презентация.**

Халкъди ва гьукуматди шаирдиз ганвай еке кьимет:

1) Куьре Окружкомдин, Дагъустандин ЦИК-дин член.

2) Дагъустандин ва СССР-дин писательрин 1-Съездин делегат хьун.

3) 1934-йисуз Дагъустандин халкъдин шаирвили т1вар гунн.

4) 1936-йисуз Ленинан Орден гунн.

5) 1937-йисуз СССР-дин Верховный Советрин депутатвили хкягъун.

6) Адан т1варунихъ хайи район, шегъера куьчяяр гала, лезги театрди шаирдин т1вар ганва.

7) 1950-йисуз адан к1вал музейди элкьуьрнава.

4) Ктабдихъ галаз к1валах тухун.

А) муаллимди шиир эсерлудаказ к1елун

Б) шиирдин манна ачухарун.

И шиирда Совет гьукумат хьайила рабочий халкъдиз , яни фяледиз ганвай кьиметдикай рахазвай вакъиадихъ гала зеке дегишвилер хьанва Фяледи ц1ийи гьукумат арадиз гьунал вичин еке пай кутунва

5) Ч1лан винел к1валах тухун.

6) Тетрадра к1валах тухун.

Дирек-живой, проворный.

Берт- (хел) молодая ветка.

Бермек-(итим) мужчина.

Махлукъарин-(халкъ) народ

Лежберар-крестьянин, работник.

Канаб-конопля, сравнение с грязным, черным.

Пек-1)шелк

2)тряпка

3)одежда

7) Шиир аялри к1елун ва манна ачухарун.

1)Сад –куплетда фяле квев гекъигзава?

2)АХЪАГЪИЗ ГЪАР ПАТАХЪДИ БЕРТ –гафарин куън гык1 гъавурда акъазва?

3)И шиирда Сулейман нин терефдал ала?

4) Шаирди фяледин къамат гыхътин гафаралди ачухарнава?

8) Шаирдин аффоризмаяр ва мисалар. Презентация.

9)Тарсунин негижа авун.

1)Квез тарс бегенмиш хъанани?

2) Квез Сулейманакай ц1ийи вуч чир хъана?

10) К1валин к1валах гунн.

Шаирдин уьмуьрдикай ва яратмишунрикай

ихтилат авун. Шиир хуралай чирун.